

CBE, Postbus 80125, 3508 TC Utrecht

College van Beroep voor de Examens
ex artikel 7.60 van de Wet op het hoger
onderwijs en wetenschappelijk onderzoek

Bezoekadres
Heidelberglaan 8, Utrecht

UITSPRAAK

Ons kenmerk	CBE/K21 10 003
Telefoon	030 253 30 75
E-mail	cbe.jz@uu.nl
Website	www.uu.nl
Datum	23 december 2021
Onderwerp	Beroep [appellante]

Het College van beroep voor de examens aan de Universiteit Utrecht (hierna: het College) heeft de volgende uitspraak gedaan op het beroep van:

[appellante], appellante,

tegen

[verweerster], verweerster.

I. Ontstaan en loop van het geding

Appellante heeft op 3 oktober 2021 beroep ingesteld tegen het besluit van 24 augustus 2021 van verweerster inzake plagiaat in een paper voor de cursus Hedendaagse politieke filosofie. Het College heeft op 6 oktober 2021 het beroepschrift doorgezonden aan de voorzitter van de examencommissie met het verzoek om in overleg met betrokkenen na te gaan of een minnelijke schikking mogelijk is en het resultaat van dat overleg schriftelijk mee te delen aan het College. Er is geen minnelijke schikking bereikt. Op 26 oktober 2021 is twee weken uitstel verleend voor het indienen van het verweerschrift dat vervolgens op 8 november 2021 door het College is ontvangen. Het beroep is vanwege de Covid-19 maatregelen via Microsoft Teams behandeld op 16 december 2021, waar appellante samen met [] is verschenen. Verweerster is vertegenwoordigd door [].

II. Motivering

Op 24 augustus 2021 heeft verweerster geoordeeld dat appellante zich schuldig heeft gemaakt aan plagiaat in de zin van artikel 5.15 van de Bacheloropleidingen Geesteswetenschappen 2020-2021 (OER) en om deze reden als sanctie het gemaakte werk ongeldig verklaard en een berisping in Osiris geregistreerd.

Appellante heeft in haar beroepschrift en ter zitting het volgende aangevoerd. Aangezien er geen intentie tot overtreding van de geldende regels is geweest, vindt appellante dat haar geen plagiaat kan worden verweten. Ook vindt appellante dat het besluit onvoldoende is gemotiveerd. Er is voorbijgegaan aan haar bezwaren. Haar eerste bezwaar is dat de relevante regels expliciet eisen dat er voor een verwijt van plagiaat sprake moet zijn van zowel het ontbreken van aanhalingstekens als ook een verwijzing (noot). Haar tweede bezwaar is dat er in haar paper maar liefst 12 keer wordt verwezen naar de relevante bron en ook overigens uit de paper expliciet volgt dat de relevante bron centraal wordt gesteld. In de aanhef staat al aangegeven welk gedachtengoed zij analyseert. Appellante is van mening dat het hierdoor voor iedere lezer duidelijk moet zijn welke bron is gebruikt. Zij heeft verder per passage waarin plagiaat is geconstateerd, uiteengezet waarom zij het hier niet mee eens is. Hierbij heeft zij onder andere aangegeven dat, als er geen aanhalingstekens zijn toegepast maar wel een voetnoot staat met bronvermelding, dit reeds toereikend is of zou moeten zijn. Alleen als de verwijzing in zijn geheel mist, is volgens haar sprake van plagiaat. Zij is verder van mening dat zij nuances heeft aangebracht, waardoor zij geen aanhalingstekens kon plaatsen. Ook is duidelijk dat zij in de conclusie wel haar eigen gedachtevorming en ideeën heeft beschreven aangezien zij daar de eerste persoonsvorm herhaaldelijk heeft gebruikt. Verder heeft appellante aangevoerd dat de sanctie van het opnemen van de berisping in Osiris disproportioneel is aangezien zij niet de intentie had om de regels te overtreden. Ze heeft met toewijding gewerkt. Als zij fouten heeft gemaakt, dan was dit onbedoeld en onbewust en ze heeft verzocht om rekening te houden met het feit dat zij tweedejaarsstudent is en daarom nog fouten maakt waarvan zij wil leren. De docent had verder eerst met haar contact moeten opnemen, in plaats van een melding te doen bij verweerster, zoals volgens appellante elders gebruikelijk is.

Ter zitting heeft appellante aangevoerd dat het verboden gedrag er volgens de regelgeving toe moet leiden dat er geen juist oordeel kan worden gevormd over de kennis en het inzicht van de student, anders is er geen sprake van (strafbare) plagiaat. De vraag of er zo'n juist oordeel gevormd kan worden heeft verweerster noch de docent zich blijkens de overgelegde stukken ook maar eenmaal gesteld. Dat het niet aan de docent is om uit te gaan puzzelen waar de student tekst van een andere auteur overneemt, is een gedachte van verweerster die zij niet ontleent aan de regels maar kennelijk om praktische redenen aandraagt. Appellante heeft aangegeven dat hier, met deze hoeveelheid gepagineerde verwijzingen naar alle bronteksten, niet gepuzzeld hoefde te worden. Dit kan niet dienen als basis voor een sanctie. Van plagiaat is sprake bij het in eigen werk overnemen van teksten van anderen "zonder bronvermelding". Er moet dus geen enkele bronvermelding zijn, wil er sprake zijn van plagiaat.

Verweerster heeft geen enkele reden aangedragen waarom appellantes taalkundige uitleg van artikel 5.15 niet zou kloppen. Verweerster staat het niet vrij de regels naar eigen inzicht op te rekken. Bovendien staat er in de vaardighedenreader op pagina 46 dat de spelling inclusief hoofletters en interpunctie van het origineel, gerespecteerd moet worden bij het citeren. In elk stuk wat volgens verweerster aanhalingstekens behoeft, zit zo'n verandering, behoudens in één geval waar de noot van één geciteerde zin binnen haakjes is gezet om de bron expliciet te maken. Appellante heeft niet met aanhalingstekens willen suggereren dat haar vertaling als

letterlijk kwalificeerde omdat zij als tweedejaars student meende dat zij de woorden van een ervaren filosoof niet perfect kon vertalen.

Er is in het algemeen een plicht voor het bestuursorgaan om het gezonde verstand te gebruiken bij het toepassen van regels, aangezien de procedure er juist ook is ter bescherming van de studenten.

Ter zitting heeft appellante aangegeven dat zij in haar herinnering geen conceptversie van het paper heeft aangeleverd. De reden hiervoor wist zij niet meer zeker, misschien vanwege eerder mailcontact met de docent. Verder heeft haar vader ter zitting nog bezwaar gemaakt tegen de opname van de berisping in Osiris in het licht van de AVG en de bewaartermijn van persoonsgegevens.

Door verweerster is het volgende naar voren gebracht.

Verweerster heeft aangegeven dat zij niet twijfelt aan de inzet en de goede bedoelingen van appellante. Of er sprake is geweest van plagiaat wordt beoordeeld aan de hand van objectieve maatstaven, waarbij de intentie van de betrokken student niet van belang is.

Als tweedejaars student had appellante beter kunnen en moeten weten. Het betreft 12 passages die letterlijk of vrijwel letterlijk vertaald zijn, deels zonder aanhalingstekens en deels helemaal zonder bronverwijzing in één paper. Het verwijderen uit de cursus was een voor de hand liggende sanctie geweest, die ook in de regel wordt opgelegd bij ouderejaars studenten, maar omdat verweerster het aannemelijk achtte dat appellante niet bewust geprobeerd heeft de docent te misleiden, heeft zij in dit geval gekozen voor de lichtste sanctie: een berisping en het ongeldig verklaren van het werkstuk. Hierbij heeft appellante de mogelijkheid gekregen haar werk te repareren om zo de cursus alsnog af te ronden. Bij de keuze voor de sanctie is de vermoedelijke intentie dus wel degelijk meegewogen.

De berisping wordt in de OER voorgeschreven als sanctie. Een dergelijke berisping betreft een administratieve handeling: een aantekening in Osiris dat er een sanctie is opgelegd voor plagiaat, waarbij ook de relevante stukken worden opgeslagen. Deze aantekening is alleen zichtbaar voor verweerster. Als er opnieuw een vermoeden van fraude of plagiaat wordt gemeld kan verweerster aan de hand van een dergelijke aantekening zien dat er eerder fraude of plagiaat is vastgesteld zodat dit kan worden meegewogen bij een volgende melding. Verweerster acht dergelijke dossiervorming noodzakelijk voor het naar behoren uitvoeren van haar taken. De wijze waarop een berisping wordt meegewogen bij een eventueel volgende melding zal afhangen van alle relevante feiten en omstandigheden.

Over de motivering van het besluit, heeft verweerster aangevoerd dat er een gesprek is gevoerd met appellante waarin nadere uitleg is gegeven.

Over citeren heeft verweerster aangegeven dat een schrijver met het plaatsen van aanhalingstekens aangeeft dát er sprake is van een citaat, een letterlijke overname of vertaling, én waar dit citaat begint en eindigt. Alleen een bronvermelding is niet voldoende.

De opgenomen vertalingen van de brontekst moeten expliciet gemarkeerd zijn als zodanig. Het is aan de student om hier volstrekt helder over te zijn. Het is niet aan de docent of andere lezer om, met de brontekst ernaast, uit te gaan puzzelen waar de student eigen gedachten formuleert, en waar tekst van een andere auteur wordt overgenomen. Doordat appellante niet duidelijk maakte waar zij citeerde, is haar werk niet te beoordelen.

De melding van de docent is conform de regels en gezien de omvang ook terecht.

Verweerster heeft voorts nadere uitleg gegeven aan de hand van de bezwaren van appellante per passage.

Ter zitting heeft verweerster toegelicht dat er in dit geval te veel passages waren met slordigheden die volgens objectieve maatstaven onder plagiaat vallen. Het gaat daarbij niet alleen om aanhalingstekens. In elke studiehandleiding wordt verwezen naar de

vaardighedenreader en de meeste docenten geven ook nog een korte handleiding of instructie.

Verder is aangegeven dat de aantekening in Osiris dwingend is voorgeschreven in de in dit geval geldende OER, in de huidige OER is dat niet meer het geval. Het gaat hierbij alleen om een administratieve registratie die geen gevolgen heeft, ook niet voor bijvoorbeeld het behalen van cum laude. Op het bewaren van persoonsgegevens in Osiris zit een tijdsbestek, in dit geval van 10 jaar na registratie.

Het College overweegt naar aanleiding van de gedingstukken en hetgeen ter zitting naar voren is gebracht het volgende.

Regelgeving

In de OER is het volgende bepaald over fraude en plagiaat:

"art. 5.15 – fraude en plagiaat

1. Onder fraude en plagiaat wordt verstaan: het handelen of nalaten van studenten waardoor een juist oordeel over hun kennis, inzicht en vaardigheden geheel of gedeeltelijk onmogelijk wordt.

Onder fraude valt onder meer:

- tijdens de toets spieken. Degene die gelegenheid biedt tot spieken is medeplichtig aan fraude;*
- tijdens de toets in het bezit zijn (d.w.z. bij zich hebben) van hulpmiddelen (voorgeprogrammeerde rekenmachine, mobiele telefoon, smartwatch, smartglasses, boeken, syllabi, aantekeningen etc.) waarvan de raadpleging niet uitdrukkelijk is toegestaan;*
- door anderen laten maken van (delen van) een toets of studieopdracht en het voordoen als eigen werk;*
- zich voor de datum of het tijdstip waarop de toets zal plaatsvinden, in het bezit stellen van de vragen, opgaven of antwoorden van de desbetreffende toets;*
- fingeren van enquête- of interview-antwoorden of onderzoekgegevens;*
- het onterecht (laten) aftekenen van presentielijsten.*

Van plagiaat is sprake bij het in een scriptie of ander werkstuk gegevens of tekstgedeelten van anderen/ eigen werk overnemen zonder bronvermelding. Onder plagiaat valt onder meer:

- het knippen en plakken van tekst van digitale bronnen zoals encyclopedieën en digitale tijdschriften zonder aanhalingstekens en verwijzing;*
- het knippen en plakken van teksten van het internet zonder aanhalingstekens en verwijzing;*
- het overnemen van teksten van gedrukt materiaal zoals boeken, tijdschriften en encyclopedieën zonder aanhalingstekens en verwijzing;*
- het opnemen van een vertaling van bovengenoemde teksten zonder aanhalingstekens en verwijzing;*
- het parafraseren van bovengenoemde teksten zonder (deugdelijke) verwijzing: parafrasen moeten als zodanig gemarkeerd zijn (door de tekst uitdrukkelijk te verbinden met de oorspronkelijke auteur in tekst of noot), zodat niet de indruk wordt gewekt dat het gaat om eigen gedachtegoed van de student;*
- het overnemen van beeld-, geluids- of testmateriaal van anderen zonder verwijzing en dit zodoende laten doorgaan voor eigen werk;*
- het zonder bronvermelding opnieuw inleveren van eerder door de student gemaakt eigen werk en dit laten doorgaan voor in het kader van de cursus vervaardigd oorspronkelijk werk, tenzij dit in de cursus of door de docent uitdrukkelijk is toegestaan;*
- het overnemen van werk van andere studenten en dit laten doorgaan voor eigen werk. Indien dit gebeurt met toestemming van de andere student is de laatste medeplichtig aan*

plagiaat;

- ook wanneer in een gezamenlijk werkstuk door een van de auteurs plagiaat wordt gepleegd, zijn de andere auteurs medeplichtig aan plagiaat, indien zij hadden kunnen of moeten weten dat de ander plagiaat pleegde;

- het indienen van werkstukken die verworven zijn van een commerciële instelling (zoals een internetsite met uittreksels of papers) of die al dan niet tegen betaling door iemand anders zijn geschreven.

De faculteit draagt er zorg voor dat studenten op de hoogte worden gebracht van de principes van wetenschapsbeoefening en van wat als fraude en plagiaat wordt aangemerkt.

2. a. Wanneer fraude of plagiaat wordt geconstateerd of vermoed, deelt de examinerator dit schriftelijk mee aan de student en aan de examencommissie.

b. De examencommissie stelt de student in de gelegenheid:

- *schriftelijk daarop te reageren, binnen een termijn van 10 werkdagen*
- *te worden gehoord.*

3. De examencommissie stelt vast of er sprake is van fraude of plagiaat en deelt de student schriftelijk haar besluit en de sancties conform het bepaalde in het vierde lid mede, onder vermelding van de beroepsmogelijkheid bij het College van beroep voor de examens.

4. Fraude en plagiaat wordt door de examencommissie als volgt bestraft:

a. in ieder geval:

- *ongeldig verklaren van het ingeleverde werkstuk of toets;*
- *berisping, die aangetekend wordt in OSIRIS.*

b. en eventueel voorts, afhankelijk van aard en omvang van de fraude of plagiaat, en van de studiefase van de student, één of meer van de volgende sancties:

- *verwijderen uit de cursus;*
- *het niet meer in aanmerking komen voor een positief judicium (cum laude) als bedoeld in art. 6.2;*
- *uitsluiting van deelname aan toetsen die behoren bij de betreffende cursus voor het lopende studiejaar, dan wel voor een periode van 12 maanden;*
- *volledige uitsluiting van deelname aan alle toetsen voor een periode van 12 maanden.*

c. indien de student reeds eerder een berisping heeft gekregen:

volledige uitsluiting van deelname aan alle toetsen voor een periode van 12 maanden en het advies de opleiding te verlaten.

d. bij zeer ernstige en/of herhaalde fraude of plagiaat kan de examencommissie het college van bestuur voorstellen de inschrijving voor de opleiding van de betrokkene definitief te beëindigen.

[..]"

Overwegingen College

Vaststelling plagiaat

Het College heeft geconstateerd dat in het werk dat door appellante is ingeleverd, diverse passages zijn overgenomen van de tekst uit een artikel dat bij sommige passages in het geheel niet als bron is vermeld en bij andere passages aan het eind van meerdere zinnen is opgenomen. Voorts heeft appellante bij diverse passages geen aanhalingstekens gebruikt in geval van een citaat, in dit geval een (vrij) letterlijke vertaling.

Het College is van oordeel dat op grond van het voorgaande, verweerster terecht het ervoor heeft gehouden dat appellante zich schuldig heeft gemaakt aan plagiaat in de zin van bovengenoemd artikel 5.15 OER.

Het betoog van appellante dat niet gezegd kan worden dat een juist oordeel over haar kennis onmogelijk is geworden, omdat zij op verschillende manieren voldoende duidelijk heeft gemaakt dat de door haar gebruikte bron centraal stond, aan het begin van het werk en ook later door in de conclusie in de ik-vorm te schrijven, kan niet slagen. Het College heeft geconstateerd dat in meerdere passages (kantlijnopmerkingen 4, 5, 6 en 7 van de docent), niet duidelijk is op te maken of het om haar eigen gedachtengoed gaat of informatie uit de bron, terwijl de tekst voor het overgrote deel van de bron afkomstig is. Dit maakt dat geen juist oordeel over haar kennis mogelijk is op basis van het ingediende werk zelf. Het College komt dan ook tot de conclusie dat sprake is van plagiaat. Dat via nader onderzoek te achterhalen is welke zinnen uit het brondocument komen, maakt dit niet anders. Het College is met verweerster van oordeel dat het de verantwoordelijkheid van appellante is om ervoor te zorgen dat hierover geen twijfels bestaan, bij geen enkele zin. Intentie is verder bij de vaststelling van plagiaat geen vereiste.

Nu op grond van het voorgaande al is geoordeeld dat plagiaat is gepleegd, is bespreking van de passages zonder aanhalingstekens, niet meer noodzakelijk aangezien dit niet tot een ander oordeel kan leiden.

Sanctie

Voorts is het College van oordeel dat de aan appellante opgelegde lichtste sanctie, ongeldigverklaring van het gemaakte werk en een berisping die is aangetekend in Osiris, gelet op de belangen van de instelling om een zo hoog mogelijk wetenschappelijk niveau en integriteit te waarborgen, het gegeven dat appellante een tweedejaars studente was en op de hoogte was dan wel behoorde te zijn van de regels omtrent fraude en plagiaat en de belangen van appellante, niet buitenproportioneel is. Hierbij is nog van belang dat appellante in de gelegenheid is gesteld om het werk aan te passen en dat alleen verweerster de berisping kan zien in Osiris, die alleen ten behoeve van een eventuele volgende melding van fraude bij het vaststellen van een sanctie wordt ingezien en meegewogen. Het betreft dan ook alleen een administratieve handeling zonder gevolgen voor de studieloopbaan van appellante.

Van de zijde van appellante is nog aangevoerd dat de administratieve registratie van de berisping in Osiris in strijd zou zijn van hetgeen de Algemene verordening persoonsgegevens omtrent bewaartermijnen verlangt, maar van enige strijd met de AVG op dit punt is niet gebleken.

Om bovengenoemde redenen is het College dan ook van oordeel dat het beroep ongegrond dient te worden verklaard.

III . Uitspraak

Het College,

- I. Verklaart het beroep van appellante ongegrond.
- II. Bepaalt dat deze uitspraak in afschrift wordt verzonden aan partijen, aan het College van Bestuur van de Universiteit Utrecht, en het bestuur van de faculteit Geesteswetenschappen en verkrijgbaar wordt gesteld voor belangstellenden.

Aldus vastgesteld te Utrecht op 16 december 2021 door dr. mr. E.F.D. Engelhard, voorzitter, dr. G. de Krom, dr. F.J. Prins, dr. L.J.A. Lipman, A.J.H. Zijderwijk BSc, leden, in tegenwoordigheid van X.L. Westenburg LLB, secretaris en bekend gemaakt op 23 december 2021.

X.L. Westenburg LLB,
secretaris

dr. mr. E.F.D. Engelhard,
voorzitter

Als u het niet eens bent met deze uitspraak, kunt u binnen 6 weken na de verzenddatum van deze uitspraak beroep instellen bij het College van Beroep voor het Hoger Onderwijs. Alle informatie daarover vindt u op de website www.cbho.nl. Aan het instellen van beroep zijn kosten verbonden.